

219/1999 Sb.

ZÁKON

ze dne 14. září 1999

o ozbrojených silách České republiky

Změna: 352/2001 Sb.

Změna: 320/2002 Sb.

Změna: 253/2005 Sb.

Změna: 413/2005 Sb., 546/2005 Sb.

Změna: 274/2008 Sb.

Změna: 41/2009 Sb.

Změna: 147/2010 Sb.

Změna: 375/2011 Sb.

Změna: 253/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět právní úpravy

Zákon upravuje postavení, úkoly a členění ozbrojených sil České republiky (dále jen "ozbrojené síly"), jejich řízení, přípravu a vybavení vojenským materiálem. Zákon dále upravuje použití vojenské zbraně vojáky v činné službě a náhradu škody.

§ 2

Vymezení některých pojmů

(1) Vojenské objekty jsou objekty důležité pro obranu státu, které slouží Ministerstvu obrany (dále jen "ministerstvo"), Armádě České republiky (dále jen "armáda") a Hradní stráži k zabezpečení výcviku, ubytování vojáků v činné službě, uskladnění, uložení, ošetřování a opravám vojenského materiálu nebo slouží k zabezpečení jejich úkolů. Vojenské objekty jsou majetkem státu. Hospodaření s nimi přísluší ministerstvu a jím zřízeným organizačním složkám státu.

(2) Vojenský útvar je samostatná bojová nebo výcviková součást ozbrojených sil s vlastním názvem, popřípadě s propůjčeným čestným nebo historickým názvem, číselným označením a místem stálé dislokace; v čele vojenského útvaru je velitel.

(3) Vojenské zařízení je samostatná součást ozbrojených sil, která je určena k zajišťování potřeb ozbrojených sil s vlastním názvem, číselným označením a místem stálé dislokace; v čele vojenského zařízení je náčelník, vedoucí nebo ředitel (dále jen "náčelník").

(4) Vojenský záchranný útvar je samostatná součást armády, která je určena k plnění humanitárních úkolů civilní ochrany a připravující se k plnění úkolů civilní ochrany pro dobu

válečného stavu,¹⁾ s vlastním názvem, číselným označením a místem stálé dislokace; v čele vojenského záchranného útvaru je velitel.

(5) Služebním orgánem v ozbrojených silách jsou prezident republiky (dále jen "prezident"), ministr obrany (dále jen "ministr") a v rozsahu určeném rozkazem prezidenta nebo rozkazem ministra velitelé, náčelníci a jiní vedoucí pracovníci.

(6) Příslušníkem ozbrojených sil je jen voják v činné službě.

(7) Vojenský materiál tvoří vojenská výstroj, vojenská výzbroj, vojenská technika a určená technická zařízení, které jsou užívány k plnění nebo zabezpečení úkolů ozbrojených sil.

(8) Vojenskou výstroj tvoří oděv, prádlo, obuv a jiná výbava vojáka v činné službě nutná k výkonu služby, k zabezpečení výcviku a plnění jeho úkolů; vojenský stejnokroj tvoří stanovené součástky vojenské výstroje určené pro jednotné vystrojení ozbrojených sil, které jsou charakterizovány barvou, stříhem, odznaky, rukávovými znaky a hodnotným označením.

(9) Vojenskou výzbroj tvoří vojenské zbraně, zbraňové systémy a munice, které ozbrojené síly používají k výcviku a plnění svých úkolů.

(10) Vojenskou techniku tvoří vozidla ozbrojených sil, vojenská plavidla a vojenská letecká technika, přičemž

a) vozidla ozbrojených sil jsou silniční motorová a přípojná vozidla a vojenská vozidla, která jsou evidována pod vojenskou poznávací značkou; určená silniční motorová a přípojná vozidla ozbrojených sil mohou být registrována pod státní poznávací značkou²⁾; mimo plnění úkolů ozbrojených sil nejsou vojenská vozidla schválena pro provoz na pozemních komunikacích,

b) vojenská plavidla jsou lodě, malá plavidla, plovoucí stroje, plovoucí zařízení a jiná ovladatelná plovoucí tělesa, která byla konstruována, vyrobena, upravena a určena k plnění úkolů ozbrojených sil a jsou evidována pod vojenskými poznávacími znaky,

c) vojenskou leteckou techniku tvoří výrobky vojenské letecké techniky, vojenské letadlové části nebo zařízení a vojenská letecká pozemní zařízení; ministerstvo stanoví vyhláškou druhy a kategorie výrobků vojenské letecké techniky, vojenských letadlových částí nebo zařízení a vojenských leteckých pozemních zařízení.

(11) Příslušníkem vojenské pořádkové služby je voják v činné službě, který je držitelem pověření k řízení provozu na pozemních komunikacích a vykonává činnosti podle zvláštního právního předpisu³⁾. Pověření k řízení provozu na pozemních komunikacích vydává velitel vojenského útvaru, vojenského záchranného útvaru nebo náčelník vojenského zařízení.

(12) Určená technická zařízení jsou technická zařízení tlaková, plynová, elektrická, elektrotechnická, zdvihací, ochranná a ostatní, která jsou konstruována, vyráběna a provozována s vojenskou výstrojí, vojenskou výzbrojí, vojenskou technikou nebo ve vojenských objektech a jsou užívány k plnění nebo zabezpečení úkolů ozbrojených sil.

(13) Pohromami se rozumějí zejména živelní pohromy, požáry, průmyslové a ekologické havárie, které ohrožují životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí.

ČÁST DRUHÁ

OZBROJENÉ SÍLY, JEJICH ŘÍZENÍ A ÚKOLY

HLAVA I

OZBROJENÉ SÍLY

§ 3

(1) K zajištění své bezpečnosti vytváří Česká republika ozbrojené síly.

(2) Ozbrojené síly se člení na armádu, Vojenskou kancelář prezidenta republiky a Hradní stráž.

(3) Ozbrojené síly tvoří vojáci v činné službě; jejich služebněprávní vztahy se řídí zvláštními právními předpisy.⁴⁾

(4) V ozbrojených silách se uplatňují vztahy nadřízenosti a podřízenosti.

(5) Ozbrojené síly se doplňují v souladu s úkoly, které zabezpečují.

(6) V řízení před soudy jednájí jménem státu zaměstnanci ministerstva pověřeni ministrem. Tito zaměstnanci jednájí za ministerstvo, vojenské správní úřady a služební orgány ozbrojených sil i ve správním soudnictví.

(7) V ozbrojených silách se zaměstnávají občanští zaměstnanci, kteří tvoří civilní personál ozbrojených sil; jejich pracovněprávní vztahy ke státu se řídí zvláštními právními předpisy.⁵⁾

§ 4

Omezení sdružovacího práva v ozbrojených silách

Politické strany a politická hnutí nelze v ozbrojených silách zakládat ani zřizovat jejich organizační jednotky. Politické strany a politická hnutí nemohou v ozbrojených silách působit.

HLAVA II

ŘÍZENÍ OZBROJENÝCH SIL

§ 5

Prezident

Prezident jako vrchní velitel ozbrojených sil
a) schvaluje základní vojenské řády,

- b) jmenuje a odvolává náčelníka Vojenské kanceláře prezidenta republiky,
- c) propůjčuje čestné nebo historické názvy vojenským útvarům, vojenským zařízením a vojenským záchranným útvarům,
- d) propůjčuje bojové prapory vojenským útvarům, vojenským zařízením a vojenským záchranným útvarům.

§ 6

Vláda

Vláda na návrh ministra

- a) schvaluje operační plány použití ozbrojených sil pro stav ohrožení státu a pro válečný stav,
- b) schvaluje strukturu armády,
- c) stanoví celkové počty vojáků ozbrojených sil; jde-li o počty vojáků Vojenské kanceláře prezidenta republiky a Hradní stráže, předkládá návrh ministr v dohodě s náčelníkem Vojenské kanceláře prezidenta republiky,
- d) schvaluje koncepci výstavby armády.

§ 7

Ministerstvo

(1) Ministerstvo při řízení armády

- a) stanoví a realizuje opatření k rozvoji armády,
- b) zřizuje a ruší vojenské útvary, vojenská zařízení a vojenské záchranné útvary,
- c) provádí kontrolu armády,
- d) provádí státní odborný dozor nad určenými technickými zařízeními a bezpečností jejich provozu. Státním odborným dozorem se rozumí
 1. dozor nad dodržováním bezpečnosti určených technických zařízení,
 2. dozor nad dokumentacemi a technologiemi určených technických zařízení z hlediska bezpečnosti určených technických zařízení,
 3. vydávání odborných a závazných stanovisek, zda se při projektování, konstrukci, výrobě, montáži, provozu, obsluze, opravách, údržbě a revizi určených technických zařízení plní požadavky na bezpečnost určených technických zařízení,
 4. prověřování odborné způsobilosti k montáži, opravám, revizím a zkouškám určených technických zařízení,
 5. prověřování odborné způsobilosti fyzických osob k činnostem na určených technických zařízeních,
 6. prověřování způsobilosti prototypů určených technických zařízení k provozu.Zákon o technických požadavcích na výrobky tím není dotčen6),
- e) zřizuje vojenská vyznamenání.

(2) Ministr k zabezpečení úkolů armády vydává rozkazy, které jsou závazné pro vojáky v činné službě.

(3) Součástí ministerstva je Generální štáb Armády České republiky, který zabezpečuje velení armádě. V jeho čele je náčelník Generálního štábu Armády České republiky (dále jen "náčelník Generálního štábu").

(4) Náčelníka Generálního štábu jmenuje prezident na návrh vlády a po projednání ve výboru Poslanecké sněmovny příslušném ve věci obrany. Prezident ho také na návrh vlády odvolává. Náčelník Generálního štábu je podřízen ministrovi.

§ 8

Náčelník Vojenské kanceláře prezidenta republiky

Náčelník Vojenské kanceláře prezidenta republiky

a) jmenuje a odvolává velitele Hradní stráže,

b) má vůči vojákům Vojenské kanceláře prezidenta republiky a vojákům Hradní stráže oprávnění jako ministr stanovená zvláštními právními předpisy.⁸⁾

HLAVA III

ÚKOLY OZBROJENÝCH SIL

§ 9

(1) Základním úkolem ozbrojených sil je připravovat se k obraně České republiky a bránit ji proti vnějšímu napadení.

(2) Ozbrojené síly plní též úkoly, které vyplývají z mezinárodních smluvních závazků České republiky o společné obraně proti napadení.

(3) Další úkoly armády, Vojenské kanceláře prezidenta republiky a Hradní stráže jsou stanoveny v části třetí, čtvrté a páté.

§ 10

Mezinárodní spolupráce

(1) Ozbrojené síly spolupracují s cizími ozbrojenými silami na základě mezinárodních smluv.

(2) Ozbrojené síly se podílejí na činnostech ve prospěch míru a bezpečnosti, a to zejména účastí na operacích na podporu a udržení míru, záchranných a humanitárních akcích; do těchto operací a akcí se mohou vojáci z povolání vysílat i jako jednotlivci.

(3) Ozbrojené síly se mohou zúčastňovat vojenských cvičení spolu s cizími ozbrojenými silami na území České republiky nebo v zahraničí.

§ 11

Ozbrojené síly nelze použít k přímému zásahu proti účastníkům stávkový vedené na ochranu práv a oprávněných hospodářských a sociálních zájmů zaměstnanců.

§ 12

Civilní kontrola ozbrojených sil

Činnost ozbrojených sil kontrolují ústavní orgány⁹⁾ a orgány, kterým tuto kontrolu svěřuje zvláštní právní předpis.¹⁰⁾

ČÁST TŘETÍ

ARMÁDA A JEJÍ ÚKOLY

HLAVA I

ARMÁDA

§ 13

Armáda je základem ozbrojených sil a organizačně se člení na vojenské útvary, vojenská zařízení a vojenské záchranné útvary, které se mohou slučovat do větších organizačních celků.

HLAVA II

ÚKOLY ARMÁDY

§ 14

(1) Armáda plní úkoly uvedené v § 9 a 10 a dále ji lze použít

- a) ke střežení objektů důležitých pro obranu státu,
- b) k plnění úkolů Policie České republiky, pokud síly a prostředky Policie České republiky nebudou dostatečné k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti¹¹⁾, a to na dobu nezbytně nutnou,
- c) k záchranným pracím při pohromách nebo při jiných závažných situacích ohrožujících životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí nebo k likvidaci následků pohromy,
- d) k odstranění jiného hrozícího nebezpečí za použití vojenské techniky,
- e) k letecké dopravě ústavních činitelů,
- f) k zabezpečení letecké zdravotnické dopravy,
- g) k zabezpečení dopravy pro vlastní potřeby,
- h) k poskytování leteckých služeb,

- i) k zabezpečování dopravy na základě rozhodnutí vlády,
- j) k zabezpečení kulturních, vzdělávacích, sportovních a společenských akcí,
- k) k plnění humanitárních úkolů civilní ochrany.

(2) Vojáci armády při plnění úkolů podle odstavce 1 písm. b) mají práva a povinnosti jako příslušníci Policie České republiky podle zvláštního právního předpisu. 11)

(3) Vláda nařízením určí objekty důležité pro obranu státu a úseky státních hranic střežené vojáky armády, stanoví použití vojáků armády a způsob jejich povolání k plnění úkolů Policie České republiky podle zvláštního právního předpisu 11) a k záchranným pracím a stanoví počty vojáků armády potřebných k plnění uvedených činností.

Použití armády k záchranným pracím a k likvidaci následků pohromy

§ 15

Použití armády k záchranným pracím a k likvidaci následků pohromy je dočasné organizované nasazení vojenských útvarů a vojenských zařízení s potřebným vojenským materiálem pod velením příslušného velitele nebo náčelníka, k němuž dochází, pokud příslušné správní úřady, orgány územní samosprávy, požární ochrana nebo vojenské záchranné útvary nemohou zajistit záchranné práce nebo likvidaci následků pohromy vlastními silami.

§ 16

(1) Použití armády k záchranným pracím mohou vyžadovat hejtmani krajů a starostové obcí, v jejichž obvodu došlo k pohromě, u náčelníka Generálního štábu, který rozhoduje o jejím nasazení.

(2) Hrozí-li nebezpečí z prodlení, mohou vyžadovat použití armády k záchranným pracím osoby uvedené v odstavci 1 nebo velitel zásahu a velitel jednotky požární ochrany u velitele vojenského útvaru nebo náčelníka vojenského zařízení, které jsou nejbližší místu pohromy. Velitel vojenského útvaru nebo náčelník vojenského zařízení prostřednictvím svých nadřízených informují neprodleně náčelníka Generálního štábu o nasazení armády k záchranným pracím.

(3) Je-li ohrožena podstatná část území České republiky, rozhoduje o použití armády k záchranným pracím při pohromě vláda na návrh ministra vnitra.

(4) O použití armády k likvidaci následků pohromy rozhoduje vláda na návrh ministra.

§ 17

(1) Po rozhodnutí vlády o použití armády k záchranným pracím nebo k likvidaci následků pohromy zřídí náčelník Generálního štábu vojenský krizový štáb, který řídí a koordinuje činnost nasazených vojenských útvarů a vojenských zařízení. K monitorování pohromy a k monitorování radiační a chemické situace na určeném území může náčelník Generálního štábu vyčlenit vojenská letadla.

(2) Náčelník Generálního štábu může zřídit vojenský krizový štáb při použití armády k záchranným pracím i v jiném případě, než je uvedeno v odstavci 1, pokud to povaha situace a ohrožení vyžaduje.

§ 18

Odstraňování jiného hrozícího nebezpečí za použití vojenské techniky

Vojenskou techniku s nezbytně nutnou obsluhou lze použít i v jiných závažných situacích ohrožujících život, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí, kdy příslušné správní úřady, orgány územní samosprávy, právnické osoby, požární ochrana nebo vojenské záchranné útvary nemají potřebnou techniku k odstranění takového ohrožení. Použití vojenské techniky s nezbytně nutnou obsluhou mohou vyžadovat v těchto případech příslušní vedoucí správních úřadů, orgánů územní samosprávy, právnických osob nebo požární ochrany u náčelníka Generálního štábu. Náčelník Generálního štábu o použití vojenské techniky informuje ministra, který následně informuje vládu.

§ 19

Použití vojenských záchranných útvarů

(1) Použití vojenských záchranných útvarů je jejich dočasné organizované nasazení s potřebným vojenským materiálem, pod velením příslušného velitele, k plnění humanitárních úkolů civilní ochrany při pohromách nebo při jiných závažných situacích ohrožujících životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí. Vojenské záchranné útvary se použijí k plnění těchto úkolů před nasazením vojenských útvarů a vojenských zařízení k záchranným pracím a k likvidaci následků pohromy podle § 15 a 16 nebo k odstraňování jiného hrozícího nebezpečí za použití vojenské techniky podle § 18.

(2) Při vyžadování použití vojenských záchranných útvarů a řízení činnosti vojenských záchranných útvarů se postupuje podle § 16 až 18 obdobně.

(3) Vojenské záchranné útvary plní další úkoly podle zvláštního právního předpisu (1a).

§ 20

Letecká doprava ústavních činitelů

Leteckou dopravu ústavních činitelů, včetně nezbytného počtu osob jejich doprovodu, vyplývajícího z účelu dopravy, zabezpečuje armáda vyčleněnými vojenskými dopravními letadly.

§ 21

Zabezpečení letecké zdravotnické dopravy

Hrozí-li nebezpečí z prodlení a nestačí-li síly a prostředky pro zajištění letadel pro zdravotnickou záchrannou službu, podílí se armáda na zajištění letadel včetně vojenského zdravotnického personálu leteckých výjezdových skupin, pro zdravotnickou záchrannou službu a na letecké dopravě transplantátů nebo lékařů a zdravotnického personálu na základě dohody ministerstva s Ministerstvem zdravotnictví.

§ 22

Zabezpečování dopravy pro vlastní potřebu

(1) Armáda zabezpečuje dopravu vojáků v činné službě, vojáků ozbrojených sil cizích států, občanských zaměstnanců ministerstva a ozbrojených sil, jejich rodinných příslušníků, civilního personálu ozbrojených sil cizích států a osob, kterým se poskytuje péče podle zvláštního právního předpisu¹²), vozidly ozbrojených sil nebo vojenskými dopravními letadly (dále jen „služební doprava“).

(2) Armáda může zabezpečit služební dopravu i jiným osobám, plní-li úkoly ve prospěch ozbrojených sil nebo ve spolupráci s ozbrojenými silami, a to na základě souhlasu ministra.

(3) Při zabezpečování služební dopravy podle odstavce 1 může armáda zároveň zabezpečovat také služební dopravu zaměstnanců jiných ústředních orgánů státní správy a zaměstnanců jejich podřízených organizačních složek.

§ 23

Poskytování leteckých služeb

(1) Armáda poskytuje letecké služby pro vojenské účely. Armáda může poskytovat letecké služby pro civilní létání¹³) v rozsahu, který stanoví dohoda mezi ministerstvem a Ministerstvem dopravy.

(2) Armáda se podílí na zajištění letecké služby pátrání a záchran¹³) v rozsahu, který stanoví ministerstvo v dohodě s Ministerstvem dopravy a Ministerstvem vnitra.

Zabezpečování letecké dopravy a letecké přepravy

§ 24

nadpis vypuštěn

(1) Na základě rozhodnutí ministra armáda v rámci služební dopravy zabezpečí leteckou dopravu

a) jiných osob, než které jsou uvedeny v § 22 odst. 3, které se podílejí na plnění úkolů ozbrojených sil při mezinárodní spolupráci podle § 10 odst. 2 nebo poskytování humanitární pomoci podle zákona upravujícího zahraniční rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc poskytovanou do zahraničí²²) anebo na ochraně občanů České republiky v zahraničí,

b) osob cizího státu, které spolupracují při zabezpečení úkolů podle písmene a), nebo

c) osob cizího státu z důvodů zdravotních, humanitárních anebo sociálních.

(2) V rámci služební dopravy armáda zabezpečí leteckou přepravu materiálu, který je nezbytný pro splnění úkolů podle odstavce 1.

(3) Rozhodnutí podle odstavce 1 nebo 2 vydá ministr na základě žádosti ministra zahraničních věcí nebo ministra vnitra.

§ 24a
nadpis vypuštěn

(1) Na základě rozhodnutí ministra armáda zabezpečí leteckou dopravu nebo leteckou přepravu

- a) materiální humanitární pomoci a potřebného vybavení pro pomoc při poskytování humanitární pomoci podle zákona upravujícího zahraniční rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc poskytovanou do zahraničí²²),
- b) osob zapojených do poskytování humanitární pomoci podle zákona upravujícího zahraniční rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc poskytovanou do zahraničí²²),
- c) osob cizího státu, které spolupracují při poskytování této humanitární pomoci podle písmene b),
- d) zdravotně postižených osob ze státu, v němž došlo k mimořádné události, na území České republiky a zpět, popřípadě na území třetího státu,
- e) občanů ze zahraničí, kteří se bez vlastního zavinění nemohou dopravit zpět do České republiky,
- f) osob a materiálního vybavení pro zabezpečení činnosti a ochrany zastupitelských úřadů v zahraničí,
- g) příslušníků Policie České republiky a materiálního vybavení pro zabezpečení činnosti Policie České republiky ve vztahu k ochraně života, zdraví a majetku občanů České republiky nebo ve vztahu k ochraně zájmů České republiky na území cizího státu.

(2) Rozhodnutí podle odstavce 1 vydá ministr na žádost ministra zahraničních věcí nebo ministra vnitra, nebude-li tím ohroženo plnění úkolů armády.

(3) Letecká doprava osob nebo letecká přeprava nezbytného materiálu podle odstavce 1 písm. a) až c) se hradí z prostředků určených na financování humanitární pomoci poskytované do zahraničí²²), leteckou dopravu osob nebo leteckou přepravu nezbytného materiálu podle odstavce 1 písm. d) až g) hradí ten, kdo o ni požádal, nerozhodne-li vláda jinak.

§ 24b

(1) Na základě rozhodnutí vlády armáda zabezpečí leteckou dopravu nebo leteckou přepravu

- a) osob z humanitárních důvodů nebo humanitární anebo zdravotnickou pomoc, pokud nejde o leteckou dopravu nebo leteckou přepravu podle § 24 nebo § 24a,
- b) sportovců nebo umělců reprezentujících Českou republiku v zahraničí.

(2) Leteckou dopravu osob nebo leteckou přepravu materiálu podle odstavce 1 hradí ten, v jehož zájmu se tato uskuteční, nerozhodne-li vláda jinak.

§ 24c

Zabezpečování kulturních, vzdělávacích, sportovních a společenských akcí

Na základě rozhodnutí ministra armáda zajistí kulturní, vzdělávací, sportovní a společenské akce sloužící k propagaci ozbrojených sil na veřejnosti, nebude-li tím omezeno plnění úkolů armády. K zabezpečení těchto akcí může armáda použít vlastní leteckou dopravu nebo leteckou přepravu.

ČÁST ČTVRTÁ

VOJENSKÁ KANCELÁŘ PREZIDENTA REPUBLIKY

§ 25

V čele Vojenské kanceláře prezidenta republiky je náčelník, který je přímo podřízen prezidentovi.

§ 26

Úkoly Vojenské kanceláře prezidenta republiky

- Vojenská kancelář prezidenta republiky plní úkoly související s
- a) výkonem pravomocí prezidenta jako vrchního velitele ozbrojených sil,
 - b) řízením Hradní stráže.

ČÁST PÁTÁ

HRADNÍ STRÁŽ A JEJÍ ÚKOLY

§ 27

Hradní stráž je podřízena náčelníkovi Vojenské kanceláře prezidenta republiky.

§ 28

Úkoly Hradní stráže

(1) Hradní stráž

- a) provádí vnější ostrahu areálu Pražského hradu, zabezpečuje jeho obranu a provádí vnější ostrahu a obranu objektů, které jsou dočasným sídlem prezidenta a jeho hostů,
- b) organizuje a zajišťuje vojenské pocty, zejména při oficiálních návštěvách představitelů jiných států a při přijetí vedoucích zastupitelských misí u prezidenta.

(2) Hradní stráž nesmí být použita k plnění jiných úkolů, než které jsou uvedeny v odstavci 1, bez souhlasu prezidenta.

ČÁST ŠESTÁ

PŘÍPRAVA OZBROJENÝCH SIL A VOJENSKÝ MATERIÁL

HLAVA I

PŘÍPRAVA OZBROJENÝCH SIL

§ 29

(1) Příprava příslušníků ozbrojených sil zahrnuje vzdělávání, vojenský výcvik vojáků k plnění bojových, záchranných a humanitárních úkolů a výchovu k vlastenectví. Vojenský výcvik má formu základní, odbornou a speciální. Součástí přípravy je fyzický a psychologický výcvik.

(2) Výcvik vojáků se uskutečňuje ve vojenských objektech, vojenských újezdech, vojenských útvarech, vojenských zařízeních, vojenských záchranných útvarech a ve vojenských školách. Mimo tyto prostory se může výcvik konat pouze ve výjimečných případech.

(3) Vojenský výcvik, který nelze uskutečnit v objektech a prostorách uvedených v odstavci 2, lze po dohodě se správními úřady, orgány územní samosprávy, právníckými osobami nebo vlastníky provádět v jejich zařízeních, objektech nebo na jejich pozemcích. O provedení takového výcviku rozhoduje u armády ministr na návrh náčelníka Generálního štábu a u Hradní stráže náčelník Vojenské kanceláře prezidenta republiky na návrh velitele Hradní stráže.

(4) Výcvik vzdušných sil lze uskutečňovat ve vzdušném prostoru nad územím České republiky nebo ve vzdušném prostoru za hranicemi České republiky, pokud to připouští mezinárodní smlouva.

(5) Výcvik v řízení vozidel ozbrojených sil lze provádět na pozemních komunikacích za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem^{13a}).

(6) Armáda může poskytovat vojenský výcvik i jiným osobám než vojákům nebo občanským zaměstnancům, jestliže se jedná o osoby plnící úkoly ve spolupráci s armádou nebo ve prospěch armády. Na základě rozhodnutí ministra může armáda poskytovat vojenský výcvik i dalším osobám, není-li tím ohroženo plnění úkolů armády.

§ 30

Není-li možno zabezpečit vojenský výcvik a odbornou přípravu vojáků v objektech a prostorách uvedených v § 29 odst. 2, může se jejich vojenský výcvik a odborná příprava uskutečnit v civilních školách a školských zařízeních v České republice nebo v civilních a vojenských školách v zahraničí.

HLAVA II

VOJENSKÝ MATERIÁL

Díl 1

Vojenský materiál a jeho označování

§ 31

(1) Ozbrojené síly jsou oprávněny užívat vojenský materiál k plnění svých úkolů. Vojenský materiál se označuje vojenským znakem.

(2) Organizační složky státu zřízené ministerstvem a právnické osoby, k nimž plní ministerstvo funkci zakladatele nebo zřizovatele, mohou v rozsahu jejich předmětu podnikání nebo hlavního předmětu činnosti užívat vojenský materiál, s výjimkou vojenské výzbroje. K jiným účelům mohou vojenský materiál, s výjimkou výzbroje, užívat jen se souhlasem vlády.

(3) Ozbrojené síly jsou oprávněny užívat na vojenském materiálu určeném k humanitárním účelům mezinárodně platné rozeznávací znaky pro vojenskou zdravotnickou službu, vojenský duchovní personál a civilní ochranu.1)

(4) Vojenský stejnokroj a vojenské odznaky nosí jen vojáci v činné službě. Při slavnostních příležitostech mohou nosit vojenský stejnokroj i vojáci mimo činnou službu a další osoby, kterým bylo nošení vojenského stejnokroje povoleno služebním orgánem. V rozsahu stanoveném služebním orgánem mohou vojenský stejnokroj nebo jeho součásti nosit také žáci a studenti vojenských škol.

(5) Armáda je oprávněna užívat na vojenské technice národní rozlišovací znak České republiky (dále jen "národní rozlišovací znak") nebo státní symboly. Hradní stráž je oprávněna užívat na vojenské technice národní rozlišovací znak nebo znak Hradní stráže.

(6) Ministerstvo stanoví vyhláškou zobrazení vojenského znaku, národního rozlišovacího znaku a znaku Hradní stráže, způsob označování vojenského materiálu vojenským znakem a mezinárodně platným rozeznávacím znakem, zobrazení vojenského stejnokroje a vojenských odznaků a jejich nošení a označování vojenské techniky národním rozlišovacím znakem nebo státním symbolem anebo znakem Hradní stráže.

Díl 2

Schvalování technické způsobilosti vojenské techniky a její evidence

Oddíl 1

Technická způsobilost vojenských vozidel, evidence a pravidelné technické prohlídky vozidel ozbrojených sil

§ 32

Technická způsobilost vojenských vozidel

(1) Technickou způsobilost vojenských vozidel schvaluje Vojenská policie podle zvláštního právního předpisu.14)

(2) Ministerstvo stanoví vyhláškou druhy a kategorie vojenských vozidel a způsob schvalování jejich technické způsobilosti.

§ 32a

Pravidelné technické prohlídky, měření emisí vozidel ozbrojených sil a zkoušky určených technických zařízení vozidel ozbrojených sil

(1) Pravidelné technické prohlídky a měření emisí silničních motorových a přípojných vozidel se provádějí podle zvláštního právního předpisu^{14a}).

(2) Pravidelné technické prohlídky a měření emisí vojenských vozidel, zkoušky určených technických zařízení vojenských vozidel a vozidel ozbrojených sil začleněných k plnění úkolů v zahraničních misích se provádějí v zařízeních určených ministerstvem.

(3) Ministerstvo stanoví vyhláškou způsob a termíny provádění pravidelných technických prohlídek vojenských vozidel, pravidelných měření emisí vojenských vozidel a zkoušek určených technických zařízení vojenských vozidel.

§ 33

Evidence vozidel ozbrojených sil

(1) Vojenská policie eviduje vozidla ozbrojených sil v registru vozidel, přiděluje jim vojenskou poznávací značku, vydává osvědčení o technickém průkazu vozidla ozbrojených sil a vojenským vozidlům vydává technický průkaz vojenského vozidla. Silniční vozidla jsou vybavena technickým průkazem silničního motorového a přípojného vozidla podle zvláštního právního předpisu^{14a}).

(2) Registr vozidel není veřejně přístupný a zapisují se do něj tyto údaje:

- a) provozovatel vozidla,
- b) vojenská poznávací značka,
- c) tovární značka, typ a druh vozidla,
- d) ostatní základní technické údaje o vozidle,
- e) datum zápisu a výmazu z registru vozidel.

Oddíl 2

Technická způsobilost vojenských plavidel a jejich evidence

§ 34

(1) Technickou způsobilost vojenských plavidel schvaluje ministerstvo, jestliže ji již neschválil příslušný schvalovací orgán.¹⁵)

(2) Ministerstvo eviduje vojenská plavidla ve vojenském plavebním rejstříku a současně

- a) vydává osvědčení vojenského plavidla,
- b) přiděluje vojenské poznávací znaky.

(3) Vojenský plavební rejstřík není veřejně přístupný a zapisují se do něj tyto údaje o vojenském plavidle:

- a) provozovatel,
- b) poznávací znaky,

- c) druh plavidla, oblast jeho provozu na vodní cestě a účel, pro který je plavidlo určeno,
- d) nosnost, dovolený počet osob a ostatní základní technické údaje,
- e) datum zápisu a výmazu z vojenského plavebního rejstříku.

(4) Do vojenského plavebního rejstříku se nezapíše plavidlo zapsané v jiném plavebním rejstříku.

(5) Technické prohlídky a zkoušky určených technických zařízení na vojenských plavidlech se provádí ve vojenských zařízeních určených ministerstvem.

(6) Ministerstvo stanoví v dohodě s Ministerstvem dopravy a spojů vyhláškou kategorie vojenských plavidel, schvalování technické způsobilosti a provádění technických prohlídek vojenských plavidel a zkoušek technických zařízení vojenských plavidel.

Oddíl 3

Evidence vojenských letadel a ověřování technické způsobilosti vojenské letecké techniky

Vojenská letecká technika

§ 35

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) vojenským letadlem letadlo, které je určeno k plnění úkolů při zajišťování obrany státu; vojenským letadlem je též vojenský bezpilotní prostředek konstruovaný pro provoz bez pilota na palubě a určený k plnění úkolů při zajišťování obrany státu, jehož maximální vzletová hmotnost přesahuje 20 kg,
- b) typem vojenské letecké techniky shoda konstrukčních a technických vlastností výrobku vojenské letecké techniky, vojenské letadlové části nebo zařízení a vojenského leteckého pozemního zařízení s požadavky stanovenými na bezpečnost létání a ekologii provozu letadla,
- c) výrobkem vojenské letecké techniky letadlo, motor nebo vrtule určené pro vojenské letadlo,
- d) vojenskou letadlovou částí nebo zařízením jakýkoliv přístroj, vybavení, mechanismus, aparatura, příslušenství nebo agregát včetně komunikačního vybavení, které je využíváno nebo určeno k použití při provozu nebo řízení letadla za letu a je vestavěné ve vojenském letadle nebo k němu upevněné; vojenská letadlová část nebo zařízení zahrnuje též část draku, motoru nebo vrtule, řídicí stanice vojenského bezpilotního prostředku a jakéhokoliv dalšího prvku nezbytného k umožnění letu a vojenskou výzbroj používanou u vojenského letadla,
- e) vojenským leteckým pozemním zařízením technické zařízení, které slouží k provozu vojenského letadla, k zajištění letového provozu a zahrnuje též pozemní řídicí stanici, včetně komunikačního spojení,

f) prototypem zkušební výrobek letadla, letadlové části nebo zařízení, leteckého pozemního zařízení, na kterém se provádí potřebné zkoušky a testy k ověření konstrukce, tvaru a funkce.

§ 35a

nadpis vypuštěn

Určená vojenská letecká technika může být použita ve vojenském letectví, jen pokud byla ministerstvem posouzena a osvědčena její letová způsobilost, provozní způsobilost nebo uvolnění do provozu a ministerstvem byl vydán souhlas s jejím použitím ve vojenském letectví. Náklady spojené s posouzením a osvědčením způsobilosti určené vojenské letecké techniky hradí žadatel.

Vojenský letecký rejstřík České republiky

§ 35b

(1) Vojenská letadla jsou evidována ve vojenském leteckém rejstříku České republiky (dále jen „vojenský letecký rejstřík“), který vede ministerstvo.

(2) Vojenský letecký rejstřík není veřejně přístupný a zapisují se do něj letadla ozbrojených sil, právnických osob zabezpečujících úkoly pro zajišťování obrany státu nebo právnických osob zabývajících se vývojem, výrobou, zkouškami, instalací, údržbou, opravami, modifikacemi anebo konstrukčními změnami letadel určených k plnění úkolů při zajišťování obrany státu anebo právnických osob zabezpečujících úkoly zkušebních a předváděcích letů.

(3) Do vojenského leteckého rejstříku se zapisují tyto údaje o vojenském letadle:

- a) vlastník,
- b) provozovatel,
- c) poznávací značka,
- d) typ a výrobní číslo vojenského letadla a ostatní základní technické údaje,
- e) letadlová adresa, byla-li přidělena,
- f) datum zápisu a výmazu z vojenského leteckého rejstříku.

(4) Do vojenského leteckého rejstříku může být zapsáno pouze letadlo, které není zapsáno v jiném leteckém rejstříku.

(5) Zápisem do vojenského leteckého rejstříku se letadlo stává vojenským letadlem a získává státní příslušnost České republiky.

(6) Vojenská letadla zapsaná do vojenského leteckého rejstříku se označují národním rozlišovacím znakem nebo státní vlajkou, poznávací značkou a označením provozovatele. Grafický návrh označení vojenského letadla schvaluje ministerstvo.

§ 35c

(1) Zápis letadla do vojenského leteckého rejstříku provede ministerstvo na základě žádosti vlastníka nebo provozovatele letadla. Ministerstvo přidělí vojenskému letadlu poznávací značku a vydá osvědčení o zápisu vojenského letadla do vojenského leteckého rejstříku. Poznávací značka vojenského letadla nesmí být zaměnitelná s poznávací značkou jakéhokoliv civilního letadla.

(2) Smlouva o převodu vlastnického práva k vojenskému letadlu nebo smlouva o pronájmu vojenského letadla, kterou dojde ke změně provozovatele, nabývá účinnosti dnem zápisu do vojenského leteckého rejstříku.

(3) Vlastník nebo provozovatel vojenského letadla je povinen ministerstvu ohlásit a doložit změny údajů zapisovaných do vojenského leteckého rejstříku nejpozději do 7 dnů ode dne, kdy ke změně došlo.

§ 35d

Výmaz zápisu vojenského letadla z vojenského leteckého rejstříku provede ministerstvo na základě žádosti vlastníka nebo provozovatele vojenského letadla, ke které musí být připojeny všechny doklady, které ministerstvo k tomuto vojenskému letadlu vydalo, nebo pokud zjistí, že došlo ke změně nebo zániku podmínek stanovených pro zápis letadla do vojenského leteckého rejstříku. O výmazu vojenského letadla z vojenského leteckého rejstříku vydá ministerstvo osvědčení.

Schválení typu vojenské letecké techniky

§ 35e

(1) Typ letecké techniky určený pro plnění úkolů při zajišťování obrany státu schvaluje ministerstvo jako typ vojenské letecké techniky na základě žádosti výrobce, dovozce nebo jiné právnické nebo fyzické osoby. Ministerstvo může uznat typ vojenské letecké techniky schválený jiným státem nebo Úřadem pro civilní letectví.

(2) Ministerstvo pro účely schvalování typu vojenské letecké techniky nejpozději ve lhůtě jednoho měsíce ode dne doručení žádosti stanoví

a) v dohodě se žadatelem předpisy pro schvalování typu vojenské letecké techniky v souladu s mezinárodními smlouvami (dále jen „předpisová základna“) a požadavky ministerstva, na jejichž základě bude typ vojenské letecké techniky schvalován,

b) lhůtu, do které lze pro schválení typu vojenské letecké techniky vycházet ze stanovené předpisové základny a požadavků ministerstva.

(3) V průběhu schvalování nebo uznávání typu vojenské letecké techniky si může ministerstvo vyžádat provedení zkoušek nebo předložení výsledků ověření shody vlastností výrobku s požadavky stanovenými předpisovou základnou na bezpečnost, ochranu životního prostředí a ekologii.

(4) Ministerstvo schválí typ vojenské letecké techniky na základě výsledků posouzení a ověření shody vlastností vojenské letecké techniky s požadavky stanovenými na bezpečnost vojenské letecké techniky.

(5) O schválení typu vojenské letecké techniky vydá ministerstvo pro výrobek vojenské letecké techniky typové osvědčení, pro vojenskou letadlovou část nebo zařízení souhlas s použitím ve vojenském letectví a pro vojenské letecké pozemní zařízení osvědčení typové způsobilosti. Uzná-li ministerstvo typ vojenské letecké techniky podle odstavce 1 věty druhé, vydá osvědčení o uznání způsobilosti typu vojenské letecké techniky.

Povinnosti výrobce a provozovatele vojenské letecké techniky

§ 35f

(1) Výrobce vojenské letecké techniky je povinen

a) vyrábět vojenskou leteckou techniku podle typu schváleného nebo uznaného ministerstvem,

b) sledovat jím vyrobenou vojenskou leteckou techniku v provozu a na základě analýz poruch vojenské letecké techniky vydávat opatření pro udržení nebo obnovení její technické způsobilosti.

(2) Provozovatel vojenské letecké techniky je povinen

a) vést záznamy o provozu vojenské letecké techniky a předávat výrobcu určené vojenské letecké techniky nejméně jedenkrát ročně informace o provozu této vojenské letecké techniky,

b) provozovat vojenskou leteckou techniku v souladu s dokumentací schváleného nebo uznaného typu vojenské letecké techniky ministerstvem.

Osvědčení o způsobilosti vojenské letecké techniky

§ 35g

(1) O způsobilosti výrobku vojenské letecké techniky k létání (dále jen „letová způsobilost“), o způsobilosti vojenské letadlové části nebo zařízení k létání (dále jen „uvolnění do provozu“) a o provozní způsobilosti vojenského leteckého pozemního zařízení k zajištění letového provozu (dále jen „provozní způsobilost“) rozhoduje ministerstvo na základě žádosti

a) výrobce nebo dovozce, jedná-li se o nově vyrobenou nebo dovezenou vojenskou leteckou techniku,

b) provozovatele, jedná-li se o již provozovanou vojenskou leteckou techniku.

(2) Podmínkou schválení letové způsobilosti, provozní způsobilosti nebo uvolnění do provozu je shoda vojenské letecké techniky se schváleným typem a posouzení a ověření jeho letové způsobilosti, provozní způsobilosti nebo uvolnění do provozu. Posuzování a ověřování letové způsobilosti, provozní způsobilosti nebo uvolnění do provozu provádí ministerstvo.

Posuzováním a ověřováním letové způsobilosti, provozní způsobilosti nebo posuzováním uvolnění do provozu může ministerstvo pověřit právníčkou nebo fyzickou osobu, která splňuje požadavky stanovené v § 35n.

(3) Ministerstvo může uznat způsobilost vojenské letecké techniky podle odstavce 1 vydanou jiným státem nebo Úřadem pro civilní letectví. Při uznávání způsobilosti vojenského letadla určeného pro plnění úkolů podle § 14 odst. 1 písm. e) uzná ministerstvo doklady výrobce potvrzující splnění požadavků právních předpisů o ochraně životního prostředí pro hluk při provozu letadel.

(4) O schválení nebo uznání letové způsobilosti, provozní způsobilosti nebo uvolnění do provozu vojenské letecké techniky vydá ministerstvo osvědčení.

Kontroly letové způsobilosti a provozní způsobilosti

§ 35h

(1) Vojenská letadla evidovaná ve vojenském leteckém rejstříku a vojenská letecká pozemní zařízení podléhají kontrolám letové způsobilosti nebo provozní způsobilosti u ministerstva. Kontrolu letové způsobilosti nebo provozní způsobilosti může ministerstvo provádět v součinnosti s právníčkou nebo fyzickou osobou, která splňuje požadavky stanovené v § 35n.

(2) Zjistí-li ministerstvo při kontrole, že vojenské letadlo nebo vojenská letecká pozemní zařízení nesplňuje podmínky letové způsobilosti nebo provozní způsobilosti, zadrží osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení provozní způsobilosti do doby odstranění zjištěných závad letové způsobilosti nebo provozní způsobilosti.

(3) V případě zjištění trvalé letové nezpůsobilosti vojenského letadla nebo trvalé provozní nezpůsobilosti vojenského leteckého pozemního zařízení rozhodne ministerstvo o odejmutí osvědčení o letové způsobilosti nebo osvědčení o provozní způsobilosti.

Provozování vojenského letadla

§ 35i

(1) Ve vzdušném prostoru České republiky je zakázáno provozovat vojenské letadlo,

- a) které nebylo zapsáno do vojenského leteckého rejstříku nebo jiného leteckého rejstříku,
- b) které nemá platné osvědčení letové způsobilosti nebo jiný obdobný doklad, nebo
- c) jehož technický a provozní stav neodpovídá požadavkům bezpečnosti létání.

(2) Provozovatel vojenského letadla je povinen

- a) udržovat letovou způsobilost vojenského letadla v technickém a provozním stavu odpovídajícím požadavkům bezpečnosti létání,

b) zajistit přistavení jím provozovaného vojenského letadla ke kontrole letové způsobilosti ve lhůtách stanovených vyhláškou.

(3) Provozovatel vojenského letadla s výjimkou ozbrojených sil je povinen mít po celou dobu provozování vojenského letadla sjednáno pojištění odpovědnosti za škody z provozu vojenského letadla a zapláceno pojistné.

(4) Vojenská letadla zapsaná ve vojenském leteckém rejstříku mohou být provozována jen za podmínek stanovených ministerstvem.

Posouzení a ověření shody vlastností vojenské letecké techniky

§ 35j

(1) Posouzením a ověřením shody vlastností vojenské letecké techniky, posouzením a ověřením letové způsobilosti, posouzením provozní způsobilosti nebo posouzením uvolnění do provozu se rozumí činnosti, kterými se zjišťují, ověřují nebo prokazují vlastnosti vojenské letecké techniky pro účely

a) schválení typu vojenské letecké techniky,

b) schválení letové způsobilosti, provozní způsobilosti nebo uvolnění do provozu,

c) kontroly letové způsobilosti nebo provozní způsobilosti.

(2) Posouzení a ověření shody vlastností vojenské letecké techniky při vývoji, konstrukci, výrobě, instalaci, zástavbě a provozu může pro potřeby ministerstva provádět právnická nebo fyzická osoba, která splňuje požadavky stanovené v § 35n.

Technické prohlídky a zkoušky

§ 35k

Technické prohlídky a zkoušky vojenské letecké techniky a určených technických zařízení na vojenské letecké technice se provádějí v zařízeních určených ministerstvem.

Zkušební létání

§ 35l

(1) Zkušební létání může provádět armáda, nebo se souhlasem ministerstva právnická nebo fyzická osoba, která splňuje požadavky stanovené v § 35n.

(2) Ministerstvo může vydat zvláštní osvědčení letové způsobilosti pro

a) zkušební a předváděcí lety prototypu vojenského letadla,

b) vojenské letadlo, pro které nebylo dosud vydáno osvědčení letové způsobilosti,

c) vojenské letadlo, které nesplňuje podmínky letové způsobilosti v důsledku změny účelu v jeho využívání,

d) vojenské letadlo, které pozbylo letovou způsobilost.

(3) Ministerstvo může vydat exportní osvědčení letové způsobilosti pro vojenské letadlo určené k vývozu mimo území České republiky.

(4) Ministerstvo zároveň s vydáním zvláštního osvědčení letové způsobilosti nebo exportního osvědčení letové způsobilosti stanoví omezující podmínky k bezpečnému provedení letu.

(5) Pro letadla nezapsaná ve vojenském leteckém rejstříku ani v jiném leteckém rejstříku vydá ministerstvo na dobu platnosti zvláštního osvědčení letové způsobilosti anebo na dobu platnosti exportního osvědčení letové způsobilosti předběžnou nebo dočasnou poznávací značku.

Zkušební provoz

§ 35m

(1) Zkušební provoz může provádět armáda nebo se souhlasem ministerstva právnická nebo fyzická osoba, která splňuje požadavky stanovené v § 35n.

(2) Ministerstvo může vydat zvláštní osvědčení provozní způsobilosti za účelem zkušebního provozu pro

a) prototyp vojenského leteckého pozemního zařízení,

b) vojenské letecké pozemní zařízení, pro které nebylo dosud vydáno osvědčení provozní způsobilosti,

c) vojenské letecké pozemní zařízení, které nesplňuje podmínky provozní způsobilosti v důsledku změny účelu v jeho využívání,

d) vojenské letecké pozemní zařízení, které pozbylo provozní způsobilosti.

(3) Ministerstvo zároveň s vydáním zvláštního osvědčení provozní způsobilosti stanoví omezující podmínky k bezpečnému zajištění zkušebního provozu.

Pověření a osvědčení právnické nebo fyzické osoby

§ 35n

(1) Ministerstvo může právnickou nebo fyzickou osobu

a) pověřit posuzováním a ověřováním letové způsobilosti, provozní způsobilosti nebo uvolnění do provozu, kontrolou, posuzováním a ověřováním shody vlastností vojenské letecké techniky,

b) osvědčit k vývoji, projektování, výrobě, zkouškám, instalaci, údržbě, opravám, modifikacím nebo konstrukčním změnám vojenské letecké techniky,

c) osvědčit k výuce a výcviku na vojenské letecké technice.

(2) Právníká nebo fyzická osoba může být pověřena nebo osvědčena k činnostem podle odstavce 1, pokud

a) splňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem¹³⁾,

b) má k činnostem potřebné technické a stavebně-technické vybavení,

c) zajistí, aby uvedené činnosti prováděly odborně způsobilé fyzické osoby,

d) je držitelem projektové nebo výrobní technické dokumentace s výjimkou činností spočívajících ve vývoji a projektování vojenské letecké techniky.

(3) Právníká nebo fyzická osoba může být osvědčena k výuce a výcviku na vojenské letecké technice, splňuje-li požadavky stanovené v odstavci 2 písm. a) až c) a disponuje-li vojenskou leteckou technikou pro zajišťování výuky a výcviku.

(4) Ministerstvo kontroluje, zda právníká nebo fyzická osoba uvedená v odstavci 1 splňuje a dodržuje požadavky, za kterých jí bylo vydáno pověření nebo osvědčení.

(5) Zjistí-li ministerstvo při kontrole, že právníká nebo fyzická osoba dočasně nesplňuje požadavky, za kterých jí bylo vydáno pověření nebo osvědčení, rozhodne o pozastavení platnosti pověření nebo osvědčení do doby odstranění zjištěných závad.

(6) Zjistí-li ministerstvo při kontrole, že právníká nebo fyzická osoba přestala splňovat požadavky, za kterých jí bylo vydáno pověření nebo osvědčení, rozhodne o odejmutí pověření nebo osvědčení.

Letecká nehoda vojenského letadla a odborné zjišťování jejích příčin

§ 35o

(1) Leteckou nehodou vojenského letadla je událost, při níž v souvislosti s létáním vojenského letadla zapsaného ve vojenském leteckém rejstříku nebo vojenského letadla ozbrojených sil jiného státu, kterému bylo povoleno létání ve vzdušném prostoru České republiky, došlo

a) k usmrcení nebo poškození zdraví osob,

b) k poruše či poškození vojenského letadla, které má vliv na jeho letovou způsobilost, nebo

c) ke zničení nebo zmizení vojenského letadla.

(2) Zjišťování příčin leteckých nehod vojenských letadel provádí ministerstvo.

(3) Ministerstvo je oprávněno k

- a) volnému přístupu na místo letecké nehody vojenského letadla, k vojenskému letadlu a jeho obsahu a k troskám vojenského letadla, za předpokladu, že nehrozí nebezpečí ohrožení života a jsou provedeny záchranné práce složkami integrovaného záchranného systému,
- b) okamžitému nalezení a zkoumání důkazů a kontrole odstraňování trosk vojenského letadla pro účely zkoumání,
- c) okamžitému přístupu a využití záznamů letových zapisovačů a k veškerým ostatním záznamům a informacím týkajícím se provozu vojenského letadla, letiště a orgánů odpovídajících za poskytované služby v souladu s úkolem, který posádka vojenského letadla plnila,
- d) okamžitému přístupu k výsledkům vysvětlení vojenského leteckého personálu a testům provedeným na vzorcích odebraných z jejich tkání, vysvětlením svědků, jakož i jiných osob, souvisela-li jejich činnost s plněním úkolu posádky letadla, zejména řízením jejího výcviku, stanovením a přípravou k úkolu a přípravou vojenského letadla k letu.

Zmocňovací ustanovení

§ 35p

Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) podle § 35a určenou vojenskou leteckou techniku, která podléhá posouzení a osvědčení letové způsobilosti, provozní způsobilosti anebo uvolnění do provozu, a vzor souhlasu s použitím vojenské techniky ve vojenském letectví,
- b) podle § 35c odst. 1 náležitosti žádosti o zápis letadla do vojenského leteckého rejstříku, doklady, které je nutné k žádosti přiložit, a vzor osvědčení o zápisu vojenského letadla do vojenského leteckého rejstříku,
- c) podle § 35d náležitosti žádosti o výmaz vojenského letadla z vojenského leteckého rejstříku a vzor osvědčení o výmazu vojenského letadla z vojenského leteckého rejstříku,
- d) podle § 35e náležitosti žádosti o schválení typu vojenské letecké techniky a doklady, které je nutno k žádosti přiložit, způsob posuzování a ověřování shody vlastností vojenské letecké techniky s požadavky stanovenými na bezpečnost vojenské letecké techniky, vzor typového osvědčení, vzor osvědčení typové způsobilosti a vzor osvědčení o uznání způsobilosti typu vojenské letecké techniky,
- e) podle § 35f rozsah vedení záznamů o provozu vojenské letecké techniky a rozsah poskytovaných informací o provozu určené vojenské letecké techniky,
- f) podle § 35g náležitosti žádosti letové způsobilosti, hlukové způsobilosti, uvolnění do provozu a provozní způsobilosti, vzory žádostí a doklady, které je nutno k jednotlivým žádostem přiložit, vzor osvědčení letové způsobilosti, vzor osvědčení hlukové způsobilosti, vzor osvědčení uvolnění do provozu, vzor osvědčení provozní způsobilosti a vzor osvědčení uznání způsobilosti vojenské letecké techniky,

- g) podle § 35h lhůty a rozsah provádění kontroly letové způsobilosti a provozní způsobilosti,
- h) podle § 35i odst. 2 písm. b) lhůty pro provedení kontroly letové způsobilosti vojenského letadla,
- i) podle § 35l vzor zvláštního osvědčení letové způsobilosti a vzor exportního osvědčení letové způsobilosti,
- j) podle § 35m vzor osvědčení provozní způsobilosti za účelem zkušebního provozu,
- k) podle § 35n odst. 1 písm. a) vzor pověření k činnostem a podle § 35n odst. 1 písm. b) vzor osvědčení k činnostem,
- l) podle § 35n odst. 1 náležitosti žádosti o vydání osvědčení k výuce a výcviku na vojenské letecké technice a doklady, které je nutno k žádosti přiložit, a vzor osvědčení o způsobilosti k výuce a výcviku na vojenské letecké technice.

Oddíl 4

Určená technická zařízení

§ 36

Ministerstvo stanoví vyhláškou vymezení určených technických zařízení používaných s vojenskou výstrojí, vojenskou výzbrojí, vojenskou technikou a ve vojenských objektech a provádění zkoušek určených technických zařízení.

Oddíl 5

Schvalování technické způsobilosti vojenských zbraní a munice a jejich evidence

§ 36a

(1) Technickou způsobilost vojenských zbraní a munice, které byly konstruovány, vyrobeny nebo upraveny pro plnění úkolů ozbrojených sil, schvaluje ministerstvo.

(2) Technické prohlídky a zkoušky vojenských zbraní a munice, které jsou používány ozbrojenými silami k plnění jejich úkolů, se provádějí ve vojenských zařízeních určených ministerstvem.

(3) Ministerstvo eviduje vojenské zbraně a munici, které jsou používány ozbrojenými silami k plnění jejich úkolů, ve vojenském centrálním registru zbraní a munice. Vojenský centrální registr zbraní a munice není veřejně přístupný.

Díl 3

zrušen

Oddíl 1

zrušen

§ 37

zrušen

§ 37a
zrušen

§ 37b
zrušen

Oddíl 2
zrušen

§ 38
zrušen

Oddíl 3
zrušen

§ 39
zrušen

Díl 4
Vojenský letecký personál

§ 40

(1) Vojenský letecký personál tvoří fyzické osoby, které jsou držiteli průkazu způsobilosti vojenského leteckého personálu.

(2) Ve věcech vojenského leteckého personálu se postupuje podle zvláštního právního předpisu.13)

(3) Evidenci vojenského leteckého personálu vede ministerstvo.

(4) Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem dopravy a spojů stanoví vyhláškou kategorie vojenského leteckého personálu, jejich kvalifikaci a rozsah odborných znalostí a stanoví vzor průkazu vojenského leteckého personálu.

(5) Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví stanoví vyhláškou zdravotní způsobilost vojenského leteckého personálu.

Díl 5
Řízení o zdravotní způsobilosti

§ 41

Při řízení o zdravotní způsobilosti řidičů, vůdců vojenských plavidel a vojenského leteckého personálu se postupuje podle zvláštního právního předpisu.18)

ČÁST SEDMÁ

POUŽITÍ VOJENSKÉ ZBRANĚ A ZVLÁŠTNÍCH PROSTŘEDKŮ

§ 42

Použití vojenské zbraně

(1) Voják je oprávněn při výkonu pořádkové, strážní, eskortní a dozorčí služby použít vojenskou zbraň,

a) aby odvrátil přímo hrozící nebo trvajícím útok vedený proti jeho osobě nebo útok, který mu bezprostředně hrozí, anebo útok na život nebo zdraví jiné osoby,

b) aby odvrátil nebezpečný útok, který ohrožuje střežený objekt nebo stanoviště, a to po marné výzvě, aby od útoku bylo upuštěno,

c) aby zamezil útěku ozbrojené osoby nebo osoby důvodně podezřelé ze spáchání zvlášť závažného zločinu, kterou nelze jiným způsobem zadržet,

d) je-li třeba zneškodnit zvíře, ohrožuje-li život nebo zdraví osob.

(2) Vojenskou zbraní se pro účely tohoto ustanovení rozumí vojenská střelná zbraň, vojenská zbraň bodná nebo sečná.

(3) Před použitím vojenské zbraně, v případech uvedených v odstavci 1, je voják povinen, je-li to s ohledem na okolnosti případu možné, vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od útoku nebo útěku, zvoláním "Stůj", "Stůj, nebo střelím" a podle okolností užít i výstražného výstřelu. Při použití vojenské zbraně je voják povinen dbát nutné opatrnosti, neohrožovat život a nezpůsobit zranění jiným osobám a co nejvíce šetřit život osoby, proti níž zákrok směřuje.

(4) Voják je povinen, dovoluje-li to ohrožení, před použitím vojenské zbraně užít domluvy, napomenutí nebo použít hmatů a chvatů sebeobrany, služebního psa nebo úderu vojenskou zbraní.

(5) Voják je oprávněn použít některého z prostředků, které jsou uvedeny v odstavcích 1, 2, 3 a 4, který umožňuje splnění povinností a přitom co nejméně ohrožuje život a zdraví osob, proti nimž zakročuje. Zároveň dbá na to, aby tento prostředek byl použit jen přiměřeným způsobem a aby případná škoda nebyla ve zřejmém nepoměru k významu chráněného zájmu.

(6) Při zákroku se nesmí použít vojenská zbraň, úder vojenskou zbraní a služební pes proti ženě, jejíž těhotenství je zjevně patrné, proti osobě vysokého věku, osobě se zjevnou tělesnou vadou nebo nemocí a dítěti, s výjimkou případu, kdy to povaha útoku, který vedou tyto osoby proti chráněnému zájmu, nebo mimořádnost vzniklé situace podle odstavce 1 písm. a) a b) nezbytně vyžadují.

(7) Použití vojenské zbraně, služebního psa, hmatů a chvatů sebeobrany a údery vojenskou zbraní je voják povinen neprodleně po jejich použití hlásit nadřízenému a sepsat o tom záznam.

§ 42a

Použití zvláštních prostředků

(1) Při vojenském výcviku a plnění úkolů podle § 10 odst. 1 a 2, § 14 odst. 1 písm. a) a b) a § 28 odst. 1 písm. a) je voják z povolání oprávněn použít zvláštní prostředky.

(2) Zvláštními prostředky jsou prostředky, které umožní splnit úkol bez použití vojenské výzbroje a jejichž použití je v souladu s mezinárodním právem. Jedná se zejména o slzotvorné prostředky, obušek, pouta, vodní stříkač, zásahové výbušky, technické prostředky k zabránění odjezdu vozidla, zastavovací pás a jiné prostředky k násilnému zastavení vozidla, dočasně zneschopňující prostředky, speciální vrhací prostředky, speciální úderné prostředky, mechanické střelné zbraně, výbušniny, speciální výbušné předměty a speciální náloživo.

(3) Voják z povolání je povinen používat zvláštní prostředky přiměřeným způsobem a v míře nezbytně nutné ke splnění úkolu.

§ 42b

Rušení provozu elektronických komunikací

(1) Ozbrojené síly mohou při plnění svých úkolů, popřípadě za účelem odstranění bezprostředního ohrožení životů nebo zdraví osob anebo za účelem odstranění bezprostředně hrozící škody velkého rozsahu na majetku, rušit v nezbytné míře a po nezbytnou dobu

a) provoz elektronických komunikačních zařízení a sítí,

b) poskytování služeb elektronických komunikací, nebo

c) provozování radiokomunikačních služeb;

o zahájení rušení informují Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“) a územně příslušné operační a informační středisko Integrovaného záchranného systému (dále jen „Středisko“), a to neprodleně.

(2) Ozbrojené síly mohou provádět rušení podle odstavce 1 rovněž při vojenském výcviku, přičemž ohlásí Úřadu a Středisku toto rušení v přiměřené lhůtě předem. Za účelem odstranění nebo zmírnění dopadů ohlášeného rušení může Úřad stanovit podmínky tohoto rušení.

(3) Kontrolu rušení prováděného podle odstavců 1 a 2 vykonává Poslanecká sněmovna prostřednictvím kontrolního orgánu zřizovaného podle zákona o Policii České republiky²³).

(4) Kontrolu podle odstavce 3 provádí kontrolní orgán v příslušných útvech armády po předchozím vyrozumění ministra. Ministr předkládá kontrolnímu orgánu nejméně jednou ročně zprávu o rušení prováděném podle odstavců 1 a 2 a dále též na jeho žádost informace o tomto rušení. Tím není dotčeno právo kontrolního orgánu požadovat informace a účast na jednání kontrolního orgánu od jiných osob.

ČÁST OSMÁ

NÁHRADA ŠKODY

§ 43

(1) Za škodu osobě, která poskytla pomoc ozbrojeným silám nebo vojákovvi při výkonu pořádkové, strážní, eskortní a dozorčí služby nebo vojenskému policistovi anebo vojákovvi vojenského zpravodajství na jeho žádost nebo s jeho vědomím, (dále jen "poškozený") odpovídá stát. Stát se odpovědnosti může zprostit jen tehdy, způsobil-li si tuto škodu poškozený úmyslně.

(2) Došlo-li u poškozeného k újmě na zdraví nebo smrti, určí se rozsah a výše náhrady této škody podle zvláštního právního předpisu.19)

(3) Za škodu, kterou osoba způsobilá v souvislosti s pomocí poskytnutou ozbrojeným silám nebo vojákovvi, odpovídá stát.

(4) Za škodu způsobenou ozbrojenými silami nebo vojákovvi v souvislosti s plněním úkolů stanovených tímto zákonem odpovídá stát; to neplatí, pokud se jedná o škodu způsobenou osobě, která svým protiprávním jednáním oprávněný a přiměřený zákrok vyvolala.

(5) Náhradu škody poskytuje v zastoupení státu ministerstvo.

(6) Pokud není stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v této části zákona zvláštním právním předpisem.20)

ČÁST DEVÁTÁ

VEDENÍ VOJENSKÝCH EVIDENCÍ

§ 44

(1) Vojenskou evidencí se rozumí shromažďování, zpracovávání a uchovávání osobních údajů²¹) a údajů o vojenském materiálu, které souvisejí s plněním úkolů ozbrojených sil.

(2) Údaji o vojenské technice se rozumí údaje uvedené v § 33 odst. 2, § 34 odst. 3 a § 35b odst. 3.

(3) Ministerstvo vede vojenskou evidenci o osobních údajích vůdců vojenských plavidel a vojenského leteckého personálu a údaje o vojenské technice uvedené v § 34 odst. 3 a § 35b odst. 3.

(4) Vojenská policie vede vojenskou evidenci řidičů ozbrojených sil, vojenských zkušebních komisařů řidičů a údaje o vojenské technice uvedené v § 33 odst. 2.

(5) Vojáci a občanskí zaměstnanci orgánů uvedených v odstavcích 3 a 4 jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili ve vojenské evidenci. Tato povinnost trvá i po skončení služebněprávního vztahu nebo pracovněprávního vztahu.

ČÁST DESÁTÁ

ZÁLOHY NA POBYT A ČINNOST PŘÍSLUŠNÍKŮ OZBROJENÝCH SIL V ZAHRANIČÍ A NA POŘÍZENÍ VOJENSKÉHO MATERIÁLU

§ 44a

(1) Příslušníkům ozbrojených sil se k financování jejich pobytu a činnosti v zahraničí podle § 10 odst. 2 poskytuje záloha, kterou jsou povinni vyúčtovat v termínu stanoveném ministerstvem.

(2) Ministerstvo může při pořizování vojenského materiálu strategického významu poskytovat dodavatelům zálohy na období delší než období jednoho čtvrtletí. Zálohy musí být vyúčtovány v termínu stanoveném ministerstvem.“.

ČÁST JEDENÁCTÁ

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 45

Zrušuje se:

Zákon č. 20/1990 Sb., o zřízení Správy ochrany prezidenta Československé socialistické republiky a o Hradní stráž Čkoslovenské socialistické republiky.

§ 46

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. prosince 1999.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

Vybraná ustanovení novel

Čl. II zákona č. 147/2010 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Zápis vojenského letadla do vojenského leteckého rejstříku provedený přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se považuje za zápis provedený podle zákona č. 219/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Vlastník nebo provozovatel vojenského letadla ve lhůtě 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona sdělí ministerstvu údaje o vlastníku letadla a letadlové adrese, byla-li přidělena.

2. Souhlas s použitím vojenské letecké techniky ve vojenském letectví, typové osvědčení, osvědčení typové způsobilosti, osvědčení o uznání způsobilosti typu vojenské letecké techniky, osvědčení letové způsobilosti, osvědčení provozní způsobilosti, osvědčení uvolnění do provozu, uznání způsobilosti vojenské letecké techniky, zvláštní osvědčení letové způsobilosti, exportní osvědčení letové způsobilosti, osvědčení provozní způsobilosti za účelem zkušebního provozu, pověření a osvědčení právnické nebo fyzické osoby (dále jen

„doklady“) vydané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se považují za doklady vydané podle zákona č. 219/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona; byly-li tyto doklady vydány na dobu určitou, jejich platnost končí uplynutím stanovené doby.

3. Označení vojenských letadel mimo ozbrojené síly je vlastník nebo provozovatel vojenského letadla povinen označit nebo označení upravit podle tohoto zákona ve lhůtě 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

1) Dodatkový protokol k Ženevským úmluvám z 12. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů (Protokol I.), sdělení č. 168/1991 Sb.

2) § 4 odst. 4 písm. c) zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb.

3) § 75 odst. 5 až 7 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů.

4) Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání.
Zákon č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze.

5) Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

6) Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

8) Například zákon č. 221/1999 Sb., zákon č. 220/1999 Sb.

9) Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů.

10) Například zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů.

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.

11) Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

11a) Například zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

12) Zákon č. 221/1999 Sb.

13) Například zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 310/2006 Sb., o nakládání s některými věcmi využitelnými k obranným a bezpečnostním účelům na území České republiky a o změně

některých dalších zákonů (zákon o nakládání s bezpečnostním materiálem), ve znění pozdějších předpisů.

13a) Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

14) § 3 písm. k) zákona č. 124/1992 Sb., o Vojenské policii, ve znění zákona č. 39/1995 Sb.

14a) Zákon č. 56/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 302/2001 Sb., o technických prohlídkách a měření emisí vozidel, ve znění pozdějších předpisů.

15) Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě.

18) Zákon č. 218/1999 Sb., o rozsahu branné povinnosti a o vojenských správních úřadech (branný zákon).

19) § 116 až 125 zákona č. 221/1999 Sb.

20) Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

21) Zákon č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech.

22) Zákon č. 151/2010 Sb., o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí a o změně souvisejících zákonů.

23) § 98 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.